

ning paa den Maade, som han opfatter Sagen, er umuligt. Det er et Lovgivningsarbejde for 100 Aar, som det ærede Medlem vil have frem i en Lov paa 3 Linier.

Sikkerhed: Det er jo bitterligt, at der er Forskjel paa Lov og Forordning; det er altsaa et stort Skridt vundet, det er intet Nyt; det har oftere været forhandlet her, at i den hele Lovgivning, som ligger forud for Forordningen af 5te Juni 1849, findes Anordninger og Love, og man kan gjerne sige juridiske Forelæsninger, blandede paa en saadan Maade imellem hinanden, at det er meget vanskeligt at sige: Det er Lov, det er Anordning og det er kun det almindelige Princip; men, skøndt dette er Tilfældet, saa kan det ikke indrømmes som nogen almindelig Regel, at Ministeriet under Kongen skal være berettiget til at skille det ud deraf og sige, det er en Forholdsregel, som den administrative Myndighed, altsaa med Kongen i Spidsen, kan forandre efter sit eget Skjøn, og det er derimod det, vi vilde erkjende for lovbundet; det lader sig ikke gjøre, og med al den ærede Ministers juridiske Skarpsindighed vil jeg paastaae, at han ikke skal være istand til absolut at udfinde det af Materialets Natur, hverken af Form eller Indhold. Det bliver altsaa en Nødvendighed med en ganske overordentlig Varsomhed fra Regjeringens Side at benytte hele det gamle Lovmagasin; de maae restkere langt mindre for Statens Udvikling derved, at de tage Noget for Lov, som kun er Anordning, og henvende sig til Rigsdagen, til den ene Deel af den lovgivende Magt, for at faae Tilfældet opklaret, end ved at de dristigt maaftøe gjøre det til Forordning, som med god Grund af Mange bliver holdt for Lov; thi her er Spørgsmaal om, at enhver Mand kan i Loven finde Sikkerhed, og naar Tvivl af denne Natur idelig skulle hvile paa hans Sind, saa veed han virkelig ikke; hvorledes han besinder sig, naar han troer at være ligeoverfor en Lov; det forlanges, at enhver Mand skal kunne i den saaledes affattede Lov skjelne mellem det, der er Lovens Essens, det er Loven, der svarer til vore nærværende Forhold, og det, der derimod er Anordning; men

at det skal kunne staae i Regjeringens, den administrative Myndigheds Magt, at forandre som den vil, det kan man ikke forlange, det staaer ikke i Lægmands Magt at gjøre det, og Lovgivningen skal ikke være saaledes, at det er en lukket Bog for Lægmand, og at et juridisk Præstestab skal træde imellem for at fortolke dens Indhold. Den ærede Minister har ganske vist Ret i sin theoretiske Paastand, men han har kastet en stor praktisk Fare ind i Verden; thi naar han taler om den uendelige Mængde Love og Forordninger, som her foreligger, og det ganske overordentlige Arbejde, som det vilde være paa en nogenlunde hensigts svarende Maade at skille dem ud fra hinanden, saa lægger den ærede Minister ikke Mærke til, at han gjør Arbejdet saa stort, han kan, for at vise det ganske Forfærdelige, og naar han henviser det til mig, specielt, saa er det underligt, at det af dem, som ere godt betalte for at gjøre den Art Gjerning, henvises til dem, der leve i Verden som Privatmænd. Jeg klager ingenlunde over min Stilling, og naar det skulde knibe, saa kunde jeg gjerne — jeg har desværre vel ikke mange Aar tilbage — give nogle af dem for at gjøre det for Intet, som Andre skulde gjøre for Betaling; men det er et Spørgsmaal, om jeg ikke vil foretrække at gjøre det i en anden Retning, om jeg ikke hellere vil anvende min Tid, som jeg har til Rest, til navnlig at faae oplyst ved enhver mulig Leilighed den Usikkerhed, som for Dieblikket findes i vor hele Retsstilling, ved den Betragtningssmaade, som under Omstændigheder som disse og lignende gjør sig gjældende.

Indenrigsministeren: Jeg skal foresløbt svare, at jeg troer, at vi med Hensyn til den her omhandlede Sag ere begge lige godt og lige lidt betalte; og jeg troer ikke, at der her er nogen som helst Anledning til at tale om Betaling; men hvad Sagen selv angaaer, maae jeg bemærke, at den ærede Taler er i en aabenbar Wildfarelse. Det ærede Medlem trak sig vel i sit Foredrag meget tilbage, han følte, at den Paastand, han fra først af havde fremsat, ikke var rigtig. Han erklærede nemlig, at jeg vel kunde have Ret i Theorien, men ikke i Praxis; men jeg har Ret baade i Theorie